

פרשת שמיני

מאמר א'

אהרן היה שותף למעשה בעגל והיה בעל תשובה ולכן היה הכהן שהיה יכול להרים את כולם * משה רבינו היה בעל תשובה בכח וצדיק גמור בפועל, ואהרן היה בעל תשובה בפועל, ולכן היה בוש * נדב ואביהוא היה חסר הכנעה לדעת שמה שלא נצטווה אין לעשות, וכהן צריך הכנעה

שמפני שאתה בעל תשובה לכן בחרו בך משום שאתה מסוגל להרים את כולם, משא"כ משה רבינו ע"ה הוא לא מסוגל להרים את כולם, ולכן בחרו בך להיות הכהן משום שאתה יכול להרים את כולם, משום שבמקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד, דהיינו שברגע שהצדיק מרים את עצמו אז הוא מרים את כולם, ובעל תשובה הוא יותר גבוה מצדיק גמור ולכן אתה עדיף ממנו וממילא אתה נבחרת.

ידועים דברי הגמ' במסכת שבת [דף לא]. שגוי אחד בא לשמאי ואמר לו גיירני על מנת שתלמידיני את כל התורה כולה על רגל אחת, דחפו באמת הבנין, ומשא"כ הלל אמר מה דעלך לא תעביד לחברך לא תעביד ואידך פירושא זיל גמור. ואיתא באור לשמים מה זה נקרא רגל אחת ומסביר שהוא רוצה להיות כל הזמן בלי נפילות, אז ענה לו שמאי שכל היסוד של העולם בנוי בכזה מצב של נפילות, ורצוא ושוב, ואין יכול להיות מצב ישר בלי נפילות משום שהכל עומד על נפילות,

ויחי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולוקני ישראל, ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעולה תמימים והקרב לפני ה', ולהלן כתוב, ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ואת עלתך וכפר בעדך ובעד העם ועשה את קרבן העם וכפר בעדם כאשר צוה ה'. ובהמשך הפרשה מצינו את המעשה של נדב ואביהוא אשר הביאם זרה והקריבו לפני ה'.

ורש"י אומר על הכתוב קרב אל המזבח "שהיה אהרן בוש וירא לגשת אמר לו משה למה אתה בוש לבך נבחרת", לשפ"א (בתרל"ט ד"ה במדרש) יש מהלך שהקב"ה עשה את זה בכוונה, כמו שאמר הרה"ק רבי מנדלי מויטעבסק זי"ע איך הוא יוכל להרים את כל הסובבים אותו, היות והוא הכי גרוע מכולם אז הוא נמצא מתחת לכולם, ולכן הוא יוכל להרים את כולם. דכשהוא מתרומם הוא מרים את כולם. וממילא משה רבינו ע"ה אמר לאהרן למה אתה בוש בגלל שאתה היית שותף במעשה העגל, ועכשיו אתה בעל תשובה, ותדע לך

וממילא אתה לא יכול להיות אחרת ולכן אתה חייב ליפול וזהו דחפו באמת הבנין שכל העולם הולך ע"י נפילות.

משא"כ הלל הסביר לגוי "מה דעלך סני לחברך לא תעביד" כלומר ששאל אותו הלל הרי יש מליוני גויים בעולם ומה פתאום אתה רוצה להתגייר, מה אתה שונה מכל הגוים מן העולם. ואמר לו הלל אני אסביר לך, שהיה יהודי מסכן שנפל והגיע למקום שאתה נמצא והוא רוצה לחזור בתשובה וממילא ברגע שהוא מתרומם אז ממילא אתה ג"כ מתרומם, ולא רק אותך הוא הרים אלא את כולם שהיו איתו שם הוא הרים, ואז בשעה הזאת שהוא התרומם נכנס בך ניצוץ ולכן אתה רוצה להתגייר, וממילא "ואהבת לרעך כמוך" כי כל התרוממות שלך הוא רק מחמת החיבור לאחרים, ועכשיו הגיע התור שלך ליפול וג"כ תצטרך להתרומם ולהרים אנשים אחרים וא"כ מה אתה מפחד כל כך מהנפילה שאתה רוצה להתגייר בתנאי שלא ליפול, כמו שאומרים שכל מה שהאדם עובר הוא לא עובר את זה בשבילו אלא הוא עובר את כל המעברים האלו בשביל לעזור לאחרים, וסה"כ אדם נמצא בשליחות, וזה מה שמשה אמר לאהרן קרב אל המזבח למה אתה בוש לכך נבחרת שהרשבש"ע בחר בך משום שאתה הוא זה שיכול להרים את כל הכלל.

ועל זה אומר המדרש (פרשה יא אות ז') ויהי לשון צער, שהפרשה מתחילה בויהי ביום השמיני, ולכאורה איזה צער היה פה, והתירוץ הוא שמשה רבינו ע"ה היה צריך להיות כהן כמו שכתוב [תהלים צט-ן] משה ואהרן בכהניו, דזה קאי על

משה רבינו ואם משה היה כהן אז היו בני"י במדריגה של צדיקים גמורים, ואיך קרה כל המצב הזה של חטא העגל, דכל ענין שהזדמן שיהיה אהרן שייכות בחטא הזה היה בכדי להעלות תשובת כלל ישראל מאהבה והעלה חטא העם, ועליו דרשו על כל פשעים "תכסה" אהבה שבזכותו "כסה" הענין על כל כלל ישראל, ולמה אהרן היה זה שבזכותו כסה הענין את כלל ישראל, בגלל שהוא היה בכזה בחינה של בעל תשובה אז היה יכול להכניס את כולם בתוך הענין, משום שאם זה היה בזכות משה רבינו אז הענין היה רק לצדיקים גמורים.

זאת אומרת אם כלל ישראל היו צדיקים גמורים לא היה צריך את אהרן בשביל כהן גדול אלא משה רבינו בשביל כהן גדול ועכשיו שהם לא צדיקים גמורים אז אהרן צריך להיות הכהן, וזה היה הכאב של משה שבני"י היו בחינה של בעלי תשובה ולא בחינה של צדיקים גמורים, ועל ידי זה משה רבינו לא יהיה הכהן וזה הכאב שהוא לא כהן משום שבני"י בעלי תשובה ולא צדיקים גמורים, והשיבו לו דאדרבה בעל תשובה מאהבה הוא גדול יותר דזדונות נעשים לו כזכיות.

אומרים על הרה"ק רבי אהרן הגדול מקרלין זי"ע שהוא החזיר פ' אלף בעלי תשובה וצדיקים היו אומרים שלא תחשוב שעשה תשובה מזדונות לשגגות ומשגגות לזכיות אלא הוא עשה זדונות לזכיות, והוא לא הפך אותם מרשעים לבינוניים אלא מרשעים לצדיקי כן גם אהרן שהוא לא רק הפך את בני"י לבינוניים אלא הוא הפך את כלל ישראל לצדיקים, וממילא

שיחות

שמיני

קודש

קמט

לכך נבחרת משום שאתה הוא זה אשר יכול לקרב אותם.

המדרש אומר כל שבעת הימים שהיה משה בסנה אמר לו הקב"ה לך בשליחותי דהיינו שהקב"ה התחנן למשה רבינו ע"ה שילך ויוציא את בני ממצרים. משה רבינו ע"ה ענה להקב"ה שלח נא ביד תשלח דהיינו שתשלח ביד שליח אחר, כך יום ראשון וכך יום שני, אמר לו הקב"ה חיך למחר אני פורע לך שיעשה המשכן תהיה סבור בעצמך שאתה משמש בכהונה ואני אומר לך קרא לאהרן שישמש בכהונה, דהיינו שהקב"ה אמר למשה אתה עוד תתחרט על זה שאמרת לי שלח נא ביד תשלח משום שבסוף אתה תרצה להיות כהן ואני אצטרך לתת את זה לאהרן אחיך.

אומר השפ"א שזה בעצם תלוי אחד בשני, כי אם הכל היה בהנהגתו לבד דהיינו שהכל משה היה עושה, והוא לא היה משתף את אהרן אחיו, והוא היה שומע בקול הקב"ה והוא היה הולך לבד להוציא את בני"ו כמו שהקב"ה אמר לו, אז בני"ו לא היו באים לחטא העגל, ואם בני"ו לא היו באים לחטא הזה של חטא העגל אז לא היו צריכים את אהרן בעל תשובה ולא היו צריכים בעל תשובה בשביל להקריב את הקרבנות בשביל לקרב את כל בני"ו, רק היות שמשה רבינו לא רצה ללכת לבד לכן היה צריך בחינת בעל תשובה משום שברגע שמה שירב היה צריך את אהרן וקרה מה שקרה לכן היו צריכים בעל תשובה, דמשה רבינו לא היה יכול להיות הכהן משום שהוא צדיק גמור, ולכן היה צריך את אהרן שהוא בעל תשובה שיוכל לקרב את כולם, ובוודאי אין לחשוב לרגע

שמשה רבינו ע"ה טעה בזה שהוא לא הסכים ללכת לבד משום שמשה רבינו ע"ה ראה שבני"ו עוד לא הגיעו לכוזה מדרגה שיכלו להימשך אחריו, דנכון שאם משה היה עושה את זה לבד הם לא היו באים לידי חטא ולא יצטרכו את אהרן, אבל משה ראה שבני"ו לא יכולים להימשך אחריו, ולכן הוא היה צריך לשתף את אהרן אחיו, ואפי" שיותר תועלת בזה שמשה רבינו יעשה את זה אבל בני"ו לא ראוים להימשך אחריו.

וזו מה שמשה רבינו ע"ה אמר שבני"ו לא יאמינו לי דהיינו לבסוף יצטרכו להיות בבחינת בעל תשובה ולכן הוא היה צריך לשתף את אהרן וע"י זה יהא בחינת בעל תשובה וע"י זה יכניס לבני"ו את העבודה שהם צריכים, ובוודאי ראה משה מה שהולך להיות דמצד אחד עדיף שלא היה קורה חטא אם משה היה כהן, אבל מצד השני זה לא היה שייך משום שבני"ו לא יצליחו להגיע לדרגה הזאת וללכת עם משה, לכן שיתף משה את אהרן אחיו בכדי שהוא יהיה כהן משום שאחריו היו בני"ו יכולים להמשיך.

אחד הצדיקים היה אומר דרשה בשביל הקמחא דפסחא, והוא היה אומר לאחר הדרשה שחצי מן המטרה של הדרשה הוא כבר פעל שאלו שצריכים לקבל קמחא דפסחא מוכנים לקחת, עכשיו הוא צריך לפעול את החצי השני, את האלו שצריכים לתת, כן גם היה כאן שהקב"ה אמר למשה רבינו שחצי אחד הוא פעל דהיינו שאהרן מוכן לקחת את הכהונה, עכשיו צריך את החצי השני שבני"ו יתחילו ללכת ולתת הכנעה לאהרן.

הוא היה צדיק גמור, ואומר בעל הפרי הארץ שהוא חי את זה כאילו שהוא עבר את זה ואת הדבר הזה של עוד מעט יסקלוני זה היה בכח, שהיה יכול להיות שבנ"י יסקלו אותו אבל בפועל זה לא היה וכל מה שחלקו עליו הכל היה בכח.

הרה"ק מווארקא זי"ע שמע פעם צעקות וסיפורים בחוץ אז הוא יצא החוצה ובדק מה קורה והוא ראה שבאו חסידים ממקום אחר והתחילו לדבר עליו, והחסידים רצו להכות אותם, אז אמר הווארקער רבי לאדם הזה שדיבר עליו מה אתה הולך לחסידים הרי אתה יודע שלא יאמינו לך בא אלי ותספר לי ואני אגיד לך גם דברים שאתה לא יודע והרבה יותר ממה שאתה יודע.

ומשה רבינו כל המצב שלו היה בכח ולא בפועל, משא"כ אצל אהרן שהיה בפועל עם חטא העגל אז הוא היה צריך לעבור את זה בפועל ולכן היה צריך לקרב אותו למזבח, משום הבושה שבא ע"י צדיק גמור התבייש אהרן להתקרב, וממילא משה לא הבין את אהרן למה אתה לא מתקרב הרי לכך נבחרת, ולמשה רבינו ג"כ היה לו את המושג של בעל תשובה רק אצלו זה לא היה צדיק גמור בפועל ואילו רק בכח היה בעל תשובה וממילא אין לו את הבושה, אבל משא"כ אהרן היות והיה לו חטא העגל בפועל והוא היה בכחינת בעל תשובה בפועל וממילא היה אצלו הבושה להתקרב למזבח, אבל שניהם היו מכניעים עצמם.

ומזה יצא עוד הבדל, שמשה הבין שצריכים להמשיך הלאה וצריך עוד יותר קרבת

השפ"א אומר כאן יסוד בענוה, דיש שני סוגי ענוה דיש ענוה של משה רבינו שהאיש משה ענו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה, כי משה רבינו היה צריך כל הזמן את העזר האלוקי כי הוא ראה שהוא לא יוכל לעשות שום דבר ללא השי"ת, דמשה רבינו היה הכל פתוח אצלו וחשב שלא בדעתו היה יכול לעמוד בשום דבר, כי כל מה שעשה בלעם הגיע למשה במחשבה דקה ומשה היה צריך להלחם שלא לעשות כמעשה בלעם, וממילא לא היה רגע אחד שלא היה לו סכנה של נפילה, וממילא היה קדמו קריאה לכל דיבור ודיבור כי אף פעם לא נפל בדעתו שמתכוונים אליו, וממילא והאיש משה ענו מכל אדם דאין שום איש שיפתח לפניו את כל התהומות אשר פתחו לפני משה, וממילא משה היו לפניו כל הזמן תהומות פתוחים ולכן הוא עמד כל הזמן בסכנה.

ובאהרן גם כתוב אצלו מה הוא כי תלינו אליו, "מה" זה לשון ענוה, ומסביר זקה"ק האמרי יוסף זי"ע שכל אחד מוכן להיות ענו ושפל אבל עד שמישהו דורך עליו שאז הוא כבר לא מוכן להיות ענו, דהאדם אומר אני מוכן להיות ענו עד שהשני מכעיס אותי ועומד לי על הענוה, וכתוב אצל אהרן מה הוא כי תלוננו עליו שהיה אצלו הבחנה של מה אפי' שתלינו עליו.

וייצא מזה שהיה להם ביטול הגימור שגם אהרן וגם משה שניהם התבטלו לגמרי, אלא היה הבדל אחד שמשה רבינו ע"ה היה עניו בבחינת צדיק גמור, שכל מה שהוא ידע שהוא לא יכול לעבור בלי עזר השי"ת זה רק היה "בכח", אבל בפועל

שיחות

שמיני

קודש

קנא

אלוקים לי טוב, אבל משא"כ אהרן הוא הבין שצריך להפסיק, וממילא זה עשה לו מרחק שהיה משה צריך לקרב אותו, דעניות שבה ע"י תשובה צריך התקרבות, אבל הכלל הוא שעיקר עבודת הכהן הוא ע"י עבודת הביטול,

וממשיך השפ"א לדבר על היסוד של נדב ואביהוא, שהעבודה של הכהן זה לשון של שליח והוא צריך להיות מבוטל לגמרי בו יתברך, וההבדל בין נדב ואביהוא למשה ואהרן, שנדב ואביהוא לא נתנו את דרך הביטול כמו שכתוב "אשר לא צוה".

מסופר על הרה"ק בעל האמרי יוסף זי"ע, שבזידיטשוב בר"ה היה הפסקה לפני קריאת התורה והיו מכניסים עקרה לתוך החדר לפני הקריאה והיה בדוק ומנוסה שהאשה הזאת היתה נושעת, ופעם אחת הכניסו אשה אחת והאמרי יוסף היה היחיד אשר היה יכול ללמוד את הכתבים של הרה"ק מזידיטשוב כי לא היה מדפיסים בחייו את ספריו וממילא האמרי יוסף היה לומד תמיד את הכתבים, והרה"ק מזידיטשוב היה בחדרו והיה ליד החדר ששם האמרי יוסף ישב ולמד את הכתבים שלו, הכניסו לחדר של הרה"ק מזידיטשוב אשה עקרה ופתאום שמע האמרי יוסף זי"ע צעקה תעמדי ישר, והאמרי יוסף חשב שהאשה התקרבה יותר מדי להרה"ק מזידיטשוב, ואז הוא רץ לתוך החדר פנימה ובנתיים האשה כבר יצאה החוצה, אז הרה"ק מזידיטשוב אמר לאמרי יוסף שכתוב

שאשה שאין לה ילדים אין לה תקומה בפני בעלה אמרתי לה שתעמוד ישר דהיינו שיהיה לה תקומה בפני בעלה, אבל לך אני אומר כמה שאתה יותר תתכופף זה יותר יועיל לך, ואח"כ הוא שאל אותו כבר גמרת ללמוד, ענה האמרי יוסף שהוא למד רק עמוד אחד, שאל אותו הרה"ק מזידיטשוב למה לא המשכת ענה האמרי יוסף שלא קבלתי רשות להמשיך.

ואנו למדים מזה דרך חיים ותוכחת מוסר, כי הנה אנחנו אם לא נותנים לנו רשות להסתכל במקום מסוים, בדרך כלל אנו מנסים להסתכל איפה שאסור, אבל משא"כ האמרי יוסף שבמקום שלא נתנו לו רשות ללמוד הוא לא למד, וזה היה אצל נדב ואביהוא "בקרבכם לפני ה'" דהיינו שהם קבלו רשות על קצת והם המשיכו עוד קצת ללא רשות, והיה חסר את ההכנעה והביטול, שאם לא אמרו לך אל תעשה, וזה עצמו נכלל במאמר "ונקדש בכבודי" שצריכים לידע שכל עבודת הכהן הכל כוח כבודו ית' ממש, וזה החטא "אשר לא צוה" דהיינו שאם הרבש"ע לא צוה לעשות לא קיים העבודה הזאת, ואם אתה כן עושה תדע שאתה סה"כ שליח מהרבש"ע וכל הכח שיש לך הוא הכח של המשלח ולא שלך. אבל משה רבינו ואהרן היה להם את הבחינה של הביטול לגמרי בלי שום פירוד.

[חומש רש"י]

מאמר ב'

בנ"י איבדו את האורות ותלו החסרון במשה ולכן חטאו בעגל, והתיקון היה שלא יבקשו גדולות רק יעבדו בתמימות

האלה אשר הכינו את עצמם לקבלת התורה, ולכן זכו אז לאורות גדולים, אבל עכשיו שאין את ההכנה שלהם ולכן אין להם את האורות והם לא תלו את החסרון בזה שהרבש"ע הוא זה אשר לקח להם את האורות משום שיש חסרון במקבלים, וזה היה העצת היצה"ר אשר מסמא את העניים מלראות את שפלותם ורוממות הש"י, ולכן הם חשבו שהם מוכנים לקבל הקדושה רק משה רבנו ע"ה הוא בהחסרון וממילא כל הטענה של בנ"י היה על משה רבינו שהוא לא בסדר דהיינו שתלו בו את חסרון האורות ולא תלו בעצמם שהרבש"ע הוא זה אשר לקח להם את זה. ולכן אמרו "כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו", דהיינו שיש במשה איזה חסרון, אבל באמת היו צריכים בנ"י לתלות את החסרון בעצמם ולא על משה.

אמר להם משה הרי כל החטא העגל היה ע"י שהיה חסרון אמונה לבנ"י דהיינו שהיה חסר פה את האור של משה ליום אחד ועי"ז הם ירדו ממדרגתם ועי"ז באו לחטא, ולכן לא תחשבו שאתם מוכנים כבר לקבל התורה ולהלך בגדולות ובנפלאות וממילא ח"ו אם יהיה חסר לכם קצת מן האור וממילא תוכלו לבוא ח"ו לחסרונות משום שחסר לכם מן האור, כמו שקרה בחטא העגל שהלכתם בגדולות ובנפלאות, וברגע שהיה חסרון היה חטא וממילא עכשיו אל תלכו כך אלא תלכו עם אמונה שלימה ופשוטה.

ויהי כיום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל, ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעולה תמימים והקרב לפני ה', ואמר רש"י שהיה אהרן בוש וירא לגשת אמר לו משה למה אתה בוש לכך נבחרת.

הישמח ישראל מביא ילקוט שמשה רבינו אמר "זה הדבר אשר ציוה ה'", - אותו היצה"ר תעבירו מלבבכם ותהי' כולכם ביראה אחת ובעצה אחת, והנה קשה למה כתוב זה הדבר היה צריך לכתוב אלו הדברים אשר צוה ה', ואומר הישמח ישראל שאנשי דור המדבר בשעת קבלת התורה הם קבלו אורות מאוד גבוהים בכל עת ובאופן נפלא ומשה רבינו ע"ה היה עוד מוסיף על האור שהיה להם, ולאחר זמן מה נחסר מעט מן האור שלהם, וזה מאוד הפריע להם, אבל תחת שבני ישראל יחיו בהכרה שה' נתן וה' לקח דהיינו שהרבש"ע הוא זה אשר נתן להם את האורות האלו ועכשיו שאין להם את זה סימן שהרבש"ע הוא זה אשר לקח להם את האורות הגדולים והנפלאים, אזי במקום לחיות את הדבר הזה שהרבש"ע הוא זה שלקח מהם את האור הם תלו את החסרון במשה רבינו ע"ה שהרבי כבר לא אותו רבי כמו שהיה תמיד והוא כבר מפסיק להשפיע וממילא אין לנו את האורות.

וממילא היות והם לא תלו את החסרון בעצמם, ולא התבוננו כי הם היו

שיחות

שמיני

קודש

קנג

כמו שהרבי מלובלין היה אומר על מאמחו"ל "למה תוקעין רחמנא אמר תקעו "דהיינו שזה הכוונה הכי נבחרת בכל המצוות שעושים, שצוה ה' עלינו שהרבש"ע מצווה אותנו לעשות, אף שלא נדע שום טעם ולא נרגיש שום אור ונעימות, אעפ"כ נעשה המצוה משום שהרבש"ע צוה עלינו לעשות את המצוה, וממילא אם תלכו באמונה הזאת יהיה תיקון לחטא ע"י האמונה השלימה והפשוטה מחמת ש"זה הדבר אשר ציוה ה'", וע"י זה תזכו ל"וירא אליכם כבוד ה'" שתראו בחוש שהרבש"ע קורא לכם כמו שכתוב שהוא מלא כל הארץ כבוד

הנה מסופר על הרה"ק רבי מנחם מנדל מויטעבסק זי"ע שכשהוא עלה לארץ ישראל היתה סערה בים ואח"כ הוא הגיע לאיזה אי, והיה שם מזח על הים והוא הסתובב שם כמה שעות והוא חשב אם להמשיך לארץ ישראל או לא להמשיך, ואחרי כמה שעות הוא שם לב שהוא מסתובב על המזח על קרש אחד והוא חשב

לעצמו איך אני לא מפתח להסתובב על הקרש הזה משום שהקרש מחובר עם עוד קרשים אבל באמת הסתובבתי על קרש אחד והרבש"ע החזיק אותי שאני לא יפול וא"כ הרבש"ע אתי וממילא אפשר להמשיך לארץ ישראל.

וייש עוד סיפור עם הרבי ר' מנדל'ה ויטעפסקער זי"ע שבשעת הלוייה שלו הספיד הרה"ק רבי אברהם מקאליסק זי"ע וסיפר סיפור שהיה מפקד אחד שהיה לוקח חיילים מאוד חלשים ועשה מהם חיילים מאוד טובים עד שזה פגע בכל החיילים הטובים, שהרי החיילים היו חלשים והוא עשה מהם חיילים מאוד טובים ואפי' יותר מהחיילים האלו עד שהם מאוד נפגעו, והם העזו לילך למלך ואמרו לו תקח את המפקד ונראה איך הם יסתדרו, וכך זה אצלינו שהיה לנו את הרבי ר' מנדל'ה והרבש"ע לקח לנו את המפקד משום שהוא רוצה לראות איך שנסתדר בלעדיו

[בשוח"ט ליל שב"ק]

מאמר ג'

יש לכל אחד נקודה בעבודת ה' שאין לחבירו ולכן יש ללמוד מכל אדם
★ אף כשאין לאדם חשק צריך ללמוד בכפייה ובהכרח ולבסוף יגיע לו חשק

ואת עלותיך וכפר בעדך ובעד העם. וקשה למה כתוב זה הדבר אשר צוה הרי היה צריך להיות כתוב הרי אלו הדברים אשר צוה ה'.

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה', ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את חטאתך

הנה איתא במדרש "זה הדבר אשר ציוה ה' - אותו היצר הרע תעבירו מלבבכם כשם שהוא יחיד בעולם כך תהא עבודתכם מיוחדת", דהיינו שהרבש"ע אומר לבנ"י כשם שאתם יודעים שיש יצה"ר והוא יחיד בעולם אשר עושה עבודתו להסיט את האדם כך תדעו שאתם היחידים בעולם שעושים את רצון השי"ת וממילא תעבדו את השי"ת באמת.

ויש מביאים המדרש בלשון "ותהיו בעצה אחת לעובדו בלבב שלם, ועניין זה מבואר בספה"ק על הכתוב "ואמר ביום ההוא הנה אלקיננו זה קוינו לו ויושיענו", וקשה למה כתוב "ואמר" הרי היה צריך לכתוב "ויאמרו", אלא איתא בספרי חסידות שכתוב ואמר משום שאצל כל אחד יש דבר מיוחד שאין אצל השני, וממילא היות ולכל אחד יש את הדבר המיוחד שבו ובנקודה הזאת הוא עובד את השי"ת, וממילא יוצא שאם לכל אחד יש את הנקודה שלו אז כל אחד יוכל ללמוד מחבירו את הנקודה שיש אצל חבירו ואצלו אין את הנקודה הזאת, וממילא תדע שמכל חבר אתה יכול לקחת נקודה בעבודת ה' וזהו "איזה החכם הלומד מכל אדם", ואיך יכול להיות שלומד מכל אדם זה כמו שאנו מדברים שלכל אחד יש את הנקודה שלו וממילא כל אחד יוכל ללמוד מהשני, ויש חילוק בין חכם לעקשן "חכם" הוא אדם שיודע לתת הכנעה לשני ולקחת את הנקודה שיש אצל החבר שלו ואין אצלו, ו"עקשן" הוא לא כל פעם מוכן לתת הכנעה אלא הוא עומד בשלו.

הרה"ק רבי מנחם מנדל מויטעבסק זי"ע אומר שצריך להיות בחבורה,

משום שברגע שהולכים עם חבורה אז אפי' שאחד נופל אפ"ה הוא יחזיק מעמד ע"י החבורה, והוא יתחזק ע"י החבורה משום שע"י שהוא שופך את הכאבים שלו אצל החברים אז משתחרר הכאב ועי"כ הוא יוכל להמשיך להתקשר לרבש"ע.

איתא במשנה באבות "יהי ביתך בית ועד לחכמים", דהיינו כשירצו החכמים להתקבץ ולהתוועד יהא ביתך מוכן לדבר זה, שיהיו רגילים לומר נתקבץ בבית של פלוני, שא"א שלא תלמד מהם איזה דבר חכמה, והמשילו את זה למשל לאדם שנכנס לחנות אשר מוכרים שם בושם אע"פ שהוא לא קנה שם כלום, אבל היות ויש שם ריח חזק של בושם אזי הריח נקלט אצלו ונשאר אצלו ריח טוב, ולכן יהא ביתך ועד לחכמים דהיינו שתדבק לחכמים וע"י כך תחכים ג"כ.

אומר החלקת יהושע מביאלא זצ"ל על הכתוב זה הדבר אשר ציוה ה' אפי' שאתם עומדים לקבל השגות ומדרגות גבוהים אפ"ה הכוונה שלכם צריך להיות רק כדי להיות דבוק ברבש"ע ולקיים את מצותיו בלי שום טעם, וזהו "אותו היצה"ר תעבירו מלבבכם" דהיינו היצה"ר של מדרגות והשגות גבוהות אלא צריך לעבדו את השי"ת באמונה פשוטה, ואפשר לעבוד את ה' ע"י ד' אופנים, א' דיש עבודה במדריגות. ב' יש עבודה בחיות דקדושה. ג'. עבודה כמצות אנשים מלומדה. ד'. ע"י כפיה. ויש לבאר שע"י כפיה זה נקרא שאין לו חשק ואעפ"כ הוא צריך לקיים עכ"פ

שיחות

שמיני

קודש

קנה

את הדבר ככפיה, וזה ג"כ מרומז במה שאמרו חז"ל [שבת פח ע"א] "כפה עליהם הר כגיגית" שאפי' שיבא זמן שלא ירגישו שום חיות אפ"ה הוא צריך עכ"פ לעשות את העבודה ע"י כפיה והטוב ממילא יבוא, דהיינו שצריך לדעת שאפי' שהוא לא מרגיש חיות דקדושה אפ"ה הוא לומד משום שהוא חי שהרבש"ע הוא זה אשר נותן את החיות דקדושה, וממילא אפי' שלא הולך צריך ללמוד בכפיה, וממילא יבוא הטוב ויבוא אליו החיות דקדושה

כמו שאיתא באבות "אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב ע"מ לקבל פרס אלא הוו כעבדים שלא ע"מ לקבל פרס ויהא מורא שמים עליכם", דהיינו שצריך האדם ללמוד אפי' שהוא לא מקבל פרס, וכן כתוב "ולא אתה בן חורין להבטל ממנה", דהיינו אפי' שאתה מרגיש שהעבודה שאתה עובד הוא בבחי' חורין ובטל ומובטל, אפי' בזמן שהאדם נמצא בקטנות ונפילת המוחין כזה, מ"מ צריך אתה לעבוד את העבודה, שאפי' שאתה בכזה מצב אסור לו לאדם להתייאש, ותקיים עכ"פ בבחי' כפי', וצריך ללמוד מן היצה"ר שאפי' שלא הולך לו הוא לא מתייאש ועושה את העבודה שלו בכל האופנים שיכול להיות והוא לא מתייאש.

וזה שדרשו חז"ל על מה אבדה הארץ וכו' על שלא ברכו בתורה תחילה, אפי' מי שהוא במדרגה נמוכה דהיינו של אבדה הארץ, דהיינו שמאוד משוקע מאוד

בארציות, אעפ"כ אל יתיאש ויתחיל אפי' באונס וכפי', כמו שמרגילים ילד קטן ללמוד לוקח זמן רק צריך האדם ללמוד, וזה על שלא ברכו בתורה תחילה שאדם צריך להתחיל אפי' באונס ובכפיה. וזה "טף למה באין ליתן שכר למביאיהן", שהאדם צריך ללמוד מן התינוקות שכל יום הם הולכים עם אותו שמחה בכל יום, כך כל אדם צריך להיות באותו שמחה.

וזה שאיתא במדרש הלוחות ארכן ששה, שתיים בידו של הקב"ה, ושתיים בידו של משה רבינו, ושתיים חלק, וזה מרמז על שלשה חלקי עבודה, ויש לבאר "שתיים בידו של הקב"ה" – שזה מרמז על המדרגות והשגות שנותנים מן השמים, ו"שתיים בידו של משה רבינו" – זה מרמז על חיות דקדושה ודעת, שזה בחינת משה רבינו ע"ה כמו שכתוב ויקהל עדת בני, וכמובא בתפארת שלמה ש"עדת" הוא אותיות "דעת" עד סוף כל הדורות ו"שתיים חלק" – מרמז על האופן השלישי שאין לו שום חיות וגם שאינו רוצה, ואז עכ"פ צריך לכפות את עצמו לתורה ותפלה. וזהו "חלק" דהנה בני הם כמו חבל כמו שכתוב "כי חלק ה' עמו חבל נחלתו" דהיינו שכמו שבחבל יש גם חוטים חלשים וכולם נאחזים זה בזה, וזאת אפשר על ידי אהבת רעים שאז יוכל להכלל ולתקן ג"כ חלק התורה ועבודה מאנשים כאלה שעושים בהרגל, או עוד יותר גרוע בכפיה, וזה שתיים חלק שע"י הדבר הזה שאפשר לתקן את בחינת יעקב חבל נחלתו.

קנו

שיחות

שמיני

קודש

וזה מה שמרמז ב"זה הדבר" אף שהתורה הוא בבחי' דבר נפרד, אז תעשו יחד עם כלל ישראל יכול לתקן, ואז "וירא אליכם כבוד ה'" שמרמז על חיות דקדושה שיבוא אח"כ למדריגה זו, ואח"כ יבוא לכבוד ה' שמרמז על האורות העליונים, וכמוש"כ "על כן באורים כבדו ה'" וזה

שבתורתו של רבי מאיר הי' כתוב "כתנות אור" באל"ף, שמתחילה היה תורתו ועבודתו בבחי' "כתנות עור" בעי"ן שמרמז על חטא הנחש שהיה כפיה, אח"כ בא לבחי' אל"ף שיאיר ויתדבק באלופו של עולם

[סעודה שלישית]

